

LBRIS

We know
books

Rejtő Jenő
A három testőr
Afrikában

Editura KEDVENC Kiadó
Székelyudvarhely 2022
ISBN 978-606-9633-12-0

Négy különböző nemzetiség képviselője volt az asztalnál: egy amerikai gyalogos, egy francia őrvezető, egy angol géppuskás és egy orosz hússaláta. A gyalogos, az őrvezető és a géppuskás a padon foglaltak helyet, a hússaláta az asztalon, egy tálban.

Idő: délután hét óra.

Színhely: Afrika, Rakhmár, egy távoli, eldugott garnizon a Szahara valamelyik oázisában, ahol néhány otffelejttett légionista és egypár nyomorult arab tengődik.

Személyek: személytelenek.

Történi: semmi.

Rakhmár oázis legfeltűnőbb jellegzetessége, hogy a legkevésbé feltűnő, legkisebb mértékben sem jellegzetes oázis Afrikában.

Középpontja egy vályogfallyal körülvett katonai tábor, amit a szaknyelv minden alap nélkül, pusztán szokásból „erőd”-nek nevez.

Az „erőd” ellenálló képességéről fogalmat adhat egy nemrég lejátszódott esemény, amikor a részeg káplár dühösen a falba rúgott, és súlyos sérüléssel a kórházba szállították, mert az egyik lőrés a fejére esett.

De ilyesmit mégis „erőd”-nek hívnak. És számmal is ellátják. Ez az erőd a 72-es számú volt a Szahara hasonló építményeinek sorában.

A körfal mögött egy „törzspület” (nyerstéglából épült földszintes kis ház) és két legénységi barakk. A barakkban katonák, a katonákban fásult letargia az álmosító forróságtól és az egyhangúan múló napoktól.

Vagy ötven pálma veszi körül az erődöt, poros, tikkadt, félholt, hosszú fák, és tetejükben egy-két kedélybeteg majom ténfereg. Ezek szívesen elköltöznének dúsabb tájakra, de nem tudják, hogy kerültek ide.

A pálmák között nyolc-tíz duárnak nevezett sárputri, ismeretlen céllal, mert a bennszülött háztulajdonosok évekig nem mennek be az ajtón. Viszont az ajtó elől sem mozdulnak. Hová mennének a forró oázisban? Vagy mit csinálnának benn a kunyhóban? Igaz, végeredményben az sem világos, hogy mit keresnek ezek az arabok a kunyhó előtt, ahol üldögélnék, de hát egy oázis nem arra való, hogy minden mozzanatában megfeleljen valamiféle okszerűségnek.

A bennszülöttek tehát a kunyhó előtt esznek, isznak, alszanak és unatkoznak.

Mit is keresnének benn a duárban? Egy horpadt fazék, néhány törött holmi, egy rothadt gyékény és más efféle található ott, a döngölt földpadlón.

Ezenfelül néhány ezer légy; ezeket nem szükséges felkeresni, és a kecske, az kijön magától is, ha megéhezik.

Rakhmár oázis központja a Grand Hotel. Eltérően a hasonló nevű európai intézményektől, a rakhmári Grand Hotel ócska kis bódé volt. Tulajdonosa egy félszemű rabló, aki annak rendje és módja szerint kitöltötte tízezes fegyházbüntetését, majd szorgalmas működésének gyümölcséből letelepedett itt, mint vendéglős.

A Timbuktu felé haladó karavánok, átutazó vadásztársaságok jelentették a nagy jövedelmet, az oázis két arab csendőre és száz fő körüli helyőrség az állandó üzletmenetet.

A Grand Hotel, mint a neve is mutatja, a nagyvilági élet úri illúzióját hozta el a Szaharába. A félcsofos deszkafalat ugyan átrágtá mindenféle féreg, a vályogragaszték és a pofapadok sem emlékeztettek a hasonló nevű európai intézményekre, no de rádiókészüléke volt, szinte kéthavonta új napilapok érkeztek, és Leila, az arab démon, táncokat lejtett.

Ezt a műsorszámot kissé népszerűtlenné tette az a közismert tény, hogy Leila (az arab démon) ötvenedik életévét már régebben betöltötte. A kor és egy ideges bennszülött zsebkése mély nyomokat hagyott az arcán. Így aztán Leila (az arab démon) alig táncolt, és a szórakozást illetően leginkább arra szorítkozott, hogy egy tamburaszerű, irhával bevont hangszert ütögetett. Ezt is csak addig, amíg a vendégek határozott állásfoglalása nem kényszerítette hallgatásra. Ilyenkor egy távoli sarokba kuporodott, és démoni érzékenységében megsértve, szomorúan pipázott. Este segített a sérülteket kötéssel ellátni.

Általában legionáriusok tartózkodtak a Grand Hotelben, akik kockáztak, ittak vagy levelet írtak, némelyik a fegyver és a szíjzart tisztítását is itt végezte, de estefelé verekedés volt. Ez a program pont nem maradhatott el, úgyhogy egy elmés legionárius, aki a festőművészi pályáról került ide, új cégábrát készített, amit a tulajdonos meghagyott az ajtón. Ez állt rajta:

GRAND HOTEL	
<i>Ótórai gabonapálinka</i>	
<i>Esténként az úri közönség verekszik</i>	
<i>Kitűnő széklábak!</i>	<i>Megbízható elsősegély!</i>
<i>Belépés díjtalan!</i>	<i>Kilépés bizonytalan!</i>

Az asztalnál időző három különböző nemzetiség (ha leszámítjuk az orosz hússalátát) komolyan tanácskozott. Már kora délután óta itt ültek együtt, igen halkán beszéltek, és ha arra jött a tulajdonos, akkor hirtelen elhallgattak.

A félszemű rabló, akit elévült körözvények alapján Brigeron néven ismertek, mint vendéglős hiú volt szakácsstudományára, és most ott settenkedett a három katoná körül, akik a hússalátát rendelték.

Mert hiába, a légió furcsa hely, ahol nemegyszer urak is megfordultak már, nem csoda, ha ilyen finom ételt rendelnek. De Brigeron úgy érezte, hogy kített magáért.

A vendégek elismerésüket fejezték ki. A hússalátája egészen kitűnő volt, és ezen az sem változtatott, hogy végül egy igazán csak kevésbé használt lámpabelet leltek benne.

A francia őszinte köszönetet mondott a tulajdonosnak a kitűnő ételért, amikor átadta a petróleumszivó belet.

A tulajdonos örült a dicséretnek, és megköszönte a lámpabelet, amit már elveszettek hitt, és igazán nem könnyű erre felé beszerezni az ilyen holmit.

- Nagyon finoman készíti az ételeket, barátom - mondta az angol.

- Uram - felelte szerényen Brigeron, a félszemű rabló -, Levinnél tanultam a szakácsmesterséget.

Ezt sokszor hangoztatta, és büszke volt rá. Senki sem tudta, hogy hol lehet ennek a nevezetes, előkelő Levinné a vendéglője, de a Grand Hotel tulajdonosa olyan büszke pirulással mondta, és olyan nagy erejű ember volt, hogy nem mertek közelebbi adatot kérdezni tőle Levint illetően. Feltehető, hogy ez esetben jogos felháborodása nem ismerne határt, és pofon ütné az illetőt. Különben mindenki szégyellte kissé, hogy nem ismeri Levint, akinél Brigeron főzni tanult. Ezért úgy tettek, mintha jól ismernék.

Egy káplár azt is mondta már, amikor a kantin főztjét dicsérete: „Ilyent eddig csak Levinnél ettem...”

Valószínű volt, hogy szégyen egy ilyen vendéglőst nem ismerni, aki a szakmájában bizonyára a zseniális Ritzcel vagy Duvallal egyenrangú. Lassanként tehát senki sem tekintette vitásnak Levin személyét, és úgy dicsérték Brigeront, hogy ezt maga Levin sem esinálná különben...

- Most hát, kedves Brigeron, hozzon egy üveg vörösbort, és hagyjon magunkra.

- Parancsolnak térképet? Pontos, katonai célokra készült, helyőrségek és időszaki folyók megjelölésével, szökéshez nélkülözhetetlen - kérdezte szolgálatkészén a tulajdonos.

- Hm... miből gondolja, hogy szökni akarunk? - kérdezte a Pittman nevű.

- Akik vörösbort rendelnek és suttogva társalognak, azok szökést terveznek.

- Más titkunk nem lehet?

A kocsmáros leírhatatlan grimasszal mutatott ki az ablakon:

- Itt?...

Forró, sárga nap égett be kintről. A poros, szomorú pálmák koronái, mint ajult fejek lógtak, szinte halódba, és ha ventatott mozgással elindult köztük egy sovány majom, poresó szitált fonnyadó kardleveleikről... Odakint az arabok zörögtek tüzes kövekkel; mert ilyenkor sütötték estére a keszrát, messziről a lelépő őrség parancsnokának rövid, nyújtott kommandója hallatszik.

Az ivó pállott bűzös levegője szinte repedezik a forróságtól, és millió légy döng.

Egy sebekkel borított, csontvázszerű, vén arab a kenderszívás révületében olykor fehér szakállát tépdesi, és papagájhangon rikoltoz.

Az ivó háttérében két verejtékező, sárga arcú katona kártyázik.

A falon egy kerek óra minden fertálykor felhördül, mintha nyomban elütné a negyedét, de azután ismét elhallgat. Rozsdás szerkezete csak emlékszik azokra a régi, jó időkre, amiket még pontosan jelzett az ütőmű.

Hát nincs igaza a rablónak, aki Levinnél tanulta ki a szakácmesterséget? Miféle beszélője lehet itt az embernek, ami titok?

Kevesebb, mint semmi: állandóan ugyanaz.

- Hozza a bort! - mondta a Francis nevű álmodozó, sápadt fiú.

- Családi ügyről beszélgetünk, nem szökésről.

A vendéglős elsielt, és visszatért a borral. De azért hozta a térképet.

- Családi ügyekben is jobban kiismerik magukat katonai térképpel.

Iránytűjük, remélem, van?

- Minek?...

- Hát valami különös családi ügyhöz szükség lehet rá...

Ekkor Leila (az arab démon) kiperdült középre, hogy táncával szórakoztassa a vendégeket. De az egyik kártyázó fogcsikorgatva rákiáltott:

- Azonnal hagy abba! Kártyázni akarunk, vén boszorkány!

Leila (az arab démon) szomorúan visszaült a sarokba.

- Hogy képzeled? - mondta a Francis nevű, akinek álmodozó arca volt.

- Engem is érdekel - szólt Thorze, a köpcös amerikai.

Pittman, az angol előbb megtömté a pipáját, azután a térképet nézegette, végül elégedetten bólintott.

- Rendben van. Nézzétek meg ti is. Dél, nyugat és kelet felé egy-egy lehetőség kínálkozik a szökésre. Északon előttünk a Szahara.

- Úgy van. Arra nincs út.

- Az egyetlen lehetőség, hogy valamelyikünk megmeneküljön, ha ma este három ember háromfelé szökik. Úgy intézzük, hogy csak reggel fedezzék fel.

- Miért váljunk el, ha eddig együtt küzdöttünk? - kérdezte halkán a sápadt Francis.

- Beszélj világosan! A mindenségét a skót csavaros eszednek! - szitkozódott a kövér.

- A helyőrség létszáma kilencvenöt ember - mondta Pittman, a skót, és megnyomkodta a pipáját.

- Ezt mi is tudjuk.

- Az erőd védelmére legalább a legénység felének a falak mögött kell tartózkodnia minden esetben. Ez a szolgálati szabályzat legszigorúbb pontja. Érted már?!

- Értem... Okos - dörmögte Thorze, az amerikai.

- Én nem értem - mondta Francis Barré.

- Egy üldöző csapat huszonöt embernél kevesebb nem lehet - magyarázta Pittman.

- Ezt tudom.

- Negyvenhét embernek az erődben kell maradnia. Huszonöt megy keletre az egyik után, huszonöt a másik nyomába, tehát a harmadikat, aki délre megy, senki sem üldözheti, mert nincs több katona Rakhmár oázis erődjében, mint kilencvenöt.

Thorze nagyot csapott az asztalra:

- Tiszta dolog! Ha hárman háromfelé szökünk, akkor egyikre nem jut üldöző csapat!

- Ez az egy nyugodtan eljuthat egy belga vagy angol gyarmat határára! Hogy ez melyikünk lesz, az tisztára szerencsejáték, amit onnan tud meg az illető, hogy huszonnégy óra múlva sem követik.

Ekkor Leila (az arab démon) kilibbent középre, hogy a vendégeket szórakoztassa táncával.

- Átkozott boszorkány! - üvöltöttek egyszerre többen is.

- Hagyjál kártyázni és inni bennünket.

A táncosnő visszalibbent a helyére, és pipára gyújtott.

- És a kettő, akit elfognak? - kérdezte Francis Barré.

- Haditörvényszék elé kerülnek. Agyonlövik, vagy sok év travaux forcés-ra ítélik őket - felelte Thorze.

- De egy kényelmesen menekül - mondta Pittman.

Az óra rekedten felhördült, és csend lett.

Csak a millió légy döngött.

A három különböző nemzetiségű megállapodott: hárman szöknek, kettőre a biztos elfogatás, egyre a biztos menekülés vár.

- Mindegyikünk magával visz, amit tud, de ez igen kevés. Ajánlom, hogy minden helminkat már előre ajándékozzuk egymásnak. Így az a kettő, akit elfognak, hozzájut a harmadik poggyászához. Miért kerüljön a raktárba?

- Úgy van!

- Vendéglős!

- Monsieurs?

- Tollat, tintát!

- Uraim, a térképen csak ceruzával szabad a családi ügyekre vonatkozó útvonalakat megjelölni.

- Igen?... Hát akkor jó lesz maga, is mint tanú.

Hozta az írószereket, és a három ember a következő okiratot szerkesztette:

„Alulírottak minden ingó és ingatlan vagyónukat..... barátunkra hagyjuk, akivel együtt töltöttük el az afrikai katonáskodás nehéz éveit.

Kelt Rakhmár, 19..... II. 17-én.”

- Hé! Fonál, gyere ide te is.

A Fonál csúfnevű igen sovány katona volt, és mindig dúdolt. Nem jókedvében, hanem mulyaságában.

- Azt akarjuk - mondta az amerikai Brigeronnak és a hülye Fonálnak -, hogy ha valamelyikünk meghal ebben a fészekben, akkor a többi örökölje a holmiját.

- Kicsoda örökölje? - kérdezte a rablóvezér.

- Aki életben marad.

- Ki marad itt életben? - felelte egy lekicsinylő legyintéssel.

- Mindegy. Maga és Fonál tanúskodnak.

Fonál úgy vigyorgott, hogy szája széle szinte elálló, nagy fülelhez ért kétoldalt, és büszkén ismételte:

- A kis Fonál tanú!

Gyerekes módon, sokszor harmadik személyben beszélt önmagáról.

A nap febukott, és a levegő szinte azon nyomban érezhetően hűvösebb lett.

- Én dél felé megyek - mondta Thorze.

- És te? - kérdezte gavallérosan Pittman, mintegy felajánlva a választás jogát Francis Barrénak.

- Nem mindegy? - kérdezte a francia kissé szomorúan.

- Én úgyszemint menekülhetek.

Ekkor Leila (az arab démon) kiperdült középre, hogy táncol szórakoztassa a katonákat, de egy eldobott rohamkés hajszalra suhant el az arca mellett, és erre duzzogva visszaült a helyére.

- Északra nem lehet menni? - kérdezte Francis Barré, mert a legkisebb esélyt választotta volna a legszívesebben.

- Északra a Szahara van előttünk - felelte Pittman.

- Arra még egy expedíció is nehezen vágná keresztül magát.

...Takarodó után a három ember lemászott az erőd hátsó falán, megszorították egymás kezét és útnak indultak.

Thorze délnek.

Francis nyugatnak.

És Pittman? Észak felé tartott, egyenesen a Szaharának, amerre szerinte egy expedíció sem vághatja keresztül magát...

2.

Sorakozónál kiderült, hogy három ember hiányzik.

A hadnagy azonnal megállapította, hogy három tevét loptak az éjszaka. Szökés! Perceken belül tudják, hogy kik a szökevények. A tevenyomok világosak: az egyik dél, a másik nyugat, a harmadik észak felé indult útnak.

- Mi a véleménye, mon chef? - kérdezte az őrmestert.

- Csak két üldöző csapatot indíthatunk. Ezek ravasz fickók lehetnek!

- Egyszerű, hadnagy úr. Aki észak felé ment, az vagy felfordul, vagy úgysem menekülhet.

- Tehát egy-egy üldöző csapat indul dél és nyugat felé, több az erőd létszámából nem telik. Amelyik hamarabb visszaér, az elindul északra, és megkeresi a harmadikat.

- Oui, mon chef!

...Másnap délben az üldözők elérték Thorze-t. Az amerikai egy pillanatig úgy érezte, hogy a sík terepen közeledő huszonöt ember ellen felveheti a harcot egy domb mögött, de aztán inkább letett erről. Ha egy lövést tesz, már biztos a halálos ítélet. Megadta magát.

Estére a másik csoport beérte Francis Barrét. Amikor már a földön feküdt alétlan. A víztömlője lyukas volt. Úgy látszott, hogy nem éri meg a másnapot. Két állat közé erősített hordágyon vitték vissza.

Most azután az egyik harmincas csoport sebesen a harmadik után, északra indult. Ennek két nap egérútja volt, de a reménytelen saharai terepen. A nyomai világosan látszottak a homokban.

Másnap még mindig a messzeségbe kanyargott előttük a sok apró folt, egy teve patája.

- Fél napig talán bírja a szomjúságot. Két tömlőnél több vizet nem visz a teve.

- Istenverte skót bendője lehet.

Pittmanról tudták, hogy nagyon erős. Ötven fok meleg lehetett, és fullasztó por szállongott a sivatag felett. Egy kis légáramlás elég lett volna ahhoz, hogy elfedje az üldözött nyomát. De a szerencse, úgy látszott, nem kedvez Pittmannak.

- A fenébe is! - krakogott fuldokolva az őrmester - jól tudja a bitang, hogy

nem menekülhet, mégis nyargaltatja az embert! Összetöröm a csontját!

A tévenyomok továbbra is csak kanyarogtak előttük a messzeségbe vonuló dombhullámok mögött, és lassan vérszínűvé változott a nap, szürkült az ég....

- Ott van!

Az egyik katona kinyújtott kézzel a távoiba mutatott, ahol egy tarka, hosszúkás folt látszott. Tevés alak lehetett csak.

- Előre!

Vad nyargalással igyekeztek a dűnéhez, két részre osztva a harminc embert, hogy bekerítsék Pittmant, aki a domb mögé siet. De most megvan!

Azonban amerről Pittman eltűnt, a pokol fogadta az üldözőket.

Egy sortűz. Egy harcú ordítás száz torokból... Rövid tusa.

A dombok mögül kirohanó beduinok percek alatt végeztek azzal a néhány katonával, akiket a sortűz megkímélt.

Izmin sejk visszatolta hüvelyébe a handzsárt.

- Allah nagy. Egy csapat rumi kutyával több ég most a gyehenna tüzeiben.

- Sejk! - lépett elő Pittman a harcosok közül.

- Azt üzented, hogy huszonöt fegyverért eljuttatsz engem az északi nagy vasúthoz. Harminc fegyver fekszik előtted a homokban, és sok hasznos tárgy, amilyen a rumiknak van.

A sejk egy másodpercig összeráncolt szemmel nézte.

Veszélyes pillanat volt. Pittman ezt jól tudta. Beduin rablófőnök szava nem szentírás.

- Sejk - mondta még csendesesen -, a katonák megtudják majd, hogy én kiszabadultam, és akkor megint segít neked minden légionista szőkevény, mert bíznak a szavadban.

A sejk megértette. Ha nem ismerte is azt a szót, hogy „propaganda”, azért tisztában volt a sivatagban szájról szájra kerülő hírek fontosságával.

- Úgy legyen, ahogy mondtam, hitetlen. Embereim elkísérnek, és kapsz ivóvizet, amennyi kell.

Egy óra múlva útra kelt nyolc tévés arab Pittmannal észak felé.

3.

A skót jól tudta, hogy ezzel a segítséggel koránt sincs befejezve a menekülés útja. Csak a pillanatnyi pusztulás veszélye múlt el.

- Melyik a legelső oázis a vasút mentén? - kérdezte a mellette tüető tevést.

- Okbur.

- Messze van innen?

- Két nap lovaglás ezekkel a fáradt tevékkel, ha nem tartunk nagy pihenőt.

- Tartunk ördögöt! Még kicsit se! Előre!

- Te fehér vagy, de az erőd egy beduiné, uram. Ezért csodáilak.

Este mégis pihentek egy órát. Azután egy teljes napon át erőltették az ügetést, és másnap, nagyon távol, mintha eldobott ruhadarab heverne a porban: sötét folt látszott a sivatagban.

- Az ott Okbur.

- Valaki közületek ideadhatná a burnuszát, azt hiszem, elég barnára égetett a nap ahhoz, hogy bennszülöttek higgyenek.

- A hegyek bербerei között sok a félvér, azok nem barnábbak nálad... Itt a burnusz, uram.

- Valamelyik közületek bemehetne az oázisba.

- Jól van, uram. Én bemegek. Ti addig itt táboroztok le.

A sivatag feletti pompás díszében ragyogott a mélysötét trópusi ég, és a bennszülöttek tüzes köveken sütöttek valamit. Pittman is evett, azután takaróikba burkolózva lefeküdtek. Az bizonyos volt Pittman előtt, hogy valamennyi rádióállomás megemlékezett már róla.

De ahol nincs helyőrség, ott nem kell félnie. Egy arab csendőrrel maga is elbánik.

Dermesztő hideg lett éjfél felé, amikor a könnyű por minden kalóriányi felszívott hőt visszasugárzott... Hajnalban fehér dér lepte be a sivatagot, mintha hó esett volna. Már ébredt a nap, amikor a kiküldött visszatért.

- Nos?

- Mindössze két goumier van az oázisban. Ezeket baj esetén magad is legyőzheted.

- És a vasút?

- A kis vasútháznál egy európai ór van. Mindig részeg. Az arab törzs főnökének megmondtam, hogy te Izmin sejk barátja vagy. Ezekre számíthatsz. Gyűlölik a rumikat, és idáig még nem jutott el minden erejével a légió fojtó nagy keze... Ők melletted lesznek.

- Köszönöm...

A nap első sugarai épp hogy megcsillantak az olvadó dér sziporkáin, amikor Pittman elérte a vörösre mázolt pálmatorzset, amelyen egy tábla függött:

OKBUR OÁZIS
200 kilométer